

Gemeente
Haarlem

Wijkanalyse Delftwijk

Profiel van Delftwijk
t.b.v. de wijkaanpak

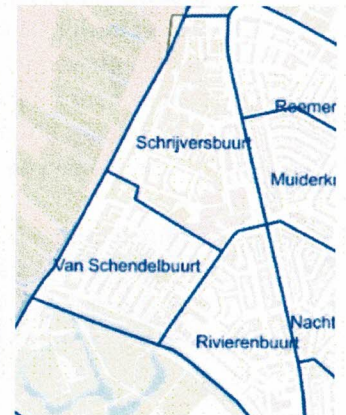
6 november 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Wonen, wijksamenstelling en demografie	3
3.	Sociaal economisch en maatschappelijk	4
4.	Sociaal, sociale cohesie, leefbaarheid	5
5.	Veiligheid en criminaliteit en overlast	6
	5.1 Ervaren overlast en onveiligheid.	6
	5.2 Geregistreeerde overlast- en veiligheidscijfers	7
6.	Jeugd	7
7.	Gezondheid en sociale voorzieningen	8
8.	Buurt en uitstraling	9
9.	Bronnen	9

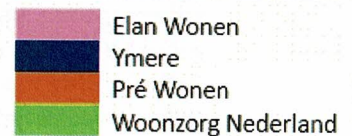
1. Inleiding

In de stuurgroep wijkaanpakken van 5 april 2024 (burgemeester, wethouder, bestuurders van Buurts, Pré Wonen, Ymere en Elan en teamchef van de politie) is besloten tot een wijkaanpak Delftwijk. Om de doelstellingen van de aanpak te kunnen bepalen is er door deze organisaties een analyse van Delftwijk gemaakt. Als uitgangspunt dienden de cijfers uit hun registratiesystemen, 121 aan-de-deur-gesprekken met bewoners (2022), 235 ingevulde enquêtes onder bewoners (wijkenmonitor 2024), analyses van de informatieorganisaties, gesprekken met professionals binnen en buiten deze organisaties, de ervaringen van cliënten of bewoners, openbare bronnen en analyserapporten. Deze analyse gaat dus over cijfers, aangevuld met persoonlijke ervaringen van inwoners en experts. Al deze informatie is bij elkaar gelegd en levert het volgende gemeenschappelijke beeld op.

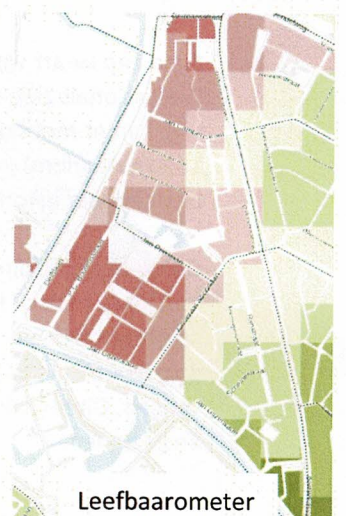
2. Wonen, wijksamenstelling en demografie

Delftwijk kent drie buurten, Schrijversbuurt, Van Schendelbuurt en Rivierenbuurt en heeft in 2024 3.041 adressen (vs. 96.459 in Haarlem). Er wonen 4.810 inwoners (vs. 167.636 in Haarlem) waarvan een groot deel uit eenpersoonshuishoudens (50% vs. 44% in Haarlem) bestaan. De corporaties Elan, Pré Wonen, Ymere en Woonzorg Nederland bezitten gezamenlijk 55% van de woningen (vs. 29% corporatiebezit in Haarlem). Bijna driekwart van de woningen zijn meergezinswoningen (portiekflats e.d.) (74% vs. 53% in Haarlem). De kwaliteit van sommige woningen worden in enquêtes en interviews als slecht beoordeeld, maar er zijn ook goede woningen. Er is de laatste jaren door corporaties veel geherstructureerd en er wordt de komende jaren ook veel vernieuwd. Woonzorg Nederland heeft er een wooncomplex zonder zorgfunctie met daarin 127 zelfstandige appartementen voor 65-plussers.

Bijna een kwart van de inwoners is 65-plus (24,1% vs. 17,5% in Haarlem), na Molenwijk is dit het hoogste percentage van Haarlem. Daarbovenop vergrijst de wijk het meest van heel Haarlem (samen met Meerwijk en Europawijk). Het aandeel bijzondere doelgroepen in de wijk stijgt de laatste jaren door de betrekkelijk lage huren in Delftwijk maar ook vanwege de extramuralisatie van de zorg. Bovendien is de instroom vanuit beschermd wonen of de maatschappelijke opvang naar Delftwijk drie keer zo hoog als het Haarlems gemiddelde. Ook bewoners benoemen dat veel mensen er een 'rugzakje' hebben. Op het gebied van migratieachtergrond wijkt Delftwijk niet veel af van het Haarlems gemiddelde.

Delftwijk scoort in veel opzichten veel slechter dan de rest van gebied Noord en van Haarlem als geheel. Maar ook binnen Delftwijk bestaan er grote

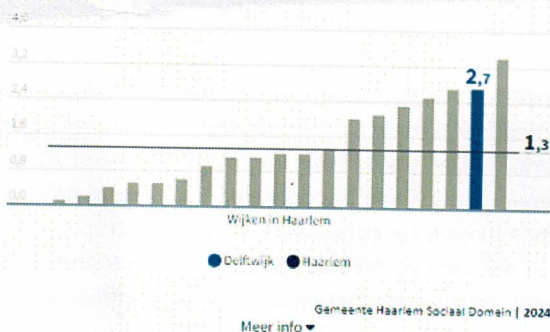
verschillen tussen woonblokken en straten. Van sommige locaties zijn de problemen bekend, van andere locaties is de problematiek onduidelijk. Tegelijkertijd doen sommige straten en blokken het goed en zijn sommige bewoners tevreden over hun wijk. De rivierenbuurt wijkt in sommige aspecten af van de rest van Delftwijk. Deze buurt heeft verhoudingsgewijs bijna twee keer zoveel koopwoningen, bijna drie keer zoveel eengezinswoningen, drie keer zo weinig appartementen, veel minder bewoners met een migratieachtergrond en de inwoners hebben een hoger opleidingsniveau dan in Delftwijk als geheel. De rivierenbuurt kent ook meer gezinnen, minder eenpersoons huishoudens en minder 65-plussers. Hoewel ook deze buurt leefbaarheidsproblemen spelen scoort de leefbaarheid er beter dan in Delftwijk als geheel. Dit maakt dat bij veel gemeten kenmerken van de wijk de rivierenbuurt een matigende invloed op de cijfers heeft.

Professionals in de wijk geven aan dat ze uit verbinding zijn geraakt met hun burgers, bewoners, inwoners en cliënten. Onduidelijk is wat dit veroorzaakt heeft. Corporaties en gemeente worden door inwoners als weinig zichtbaar ervaren. Er is door professionals weinig zicht op de mate waarin bewoners bereid zijn en in staat zijn tot participatie. Het ontbreekt aan een 'huis van de wijk' in Delftwijk.

3. Sociaal economisch en maatschappelijk

In Delftwijk leeft 28% van de huishoudens in de laagste inkomensgroep (vs. 20% in Haarlem) en 10,1% van de inwoners heeft er geregistreerde schuldenproblematiek. Delftwijk heeft na Meerwijk het hoogste percentage mensen in de schuldsanering. Het percentage gebruikers van de Haarlempas zit in Delftwijk in de top vier van Haarlemse wijken, evenals het aantal mensen in de bijstand.

Contracten schuldsanering
aantal per 1.000 inwoners

Bijna een kwart van de kinderen groeit er in armoede op (23% vs. 12% in heel Haarlem). Professionals zien signalen van kinderen die er zonder ontbijt of gymspullen naar school gaan. De wijk kampt met hoge (jeugd)werkloosheid. Het aantal mensen met een AOW is hoog (2022: 26% vs. 16% in Haarlem) evenals het aantal mensen in de bijstand (2024: 2,9% vs. 1,8% in Haarlem). Het besteedbaar inkomen per huishouden is hier het drie-na-laagst van Haarlem.

Ook is het opleidingsniveau in Delftwijk overwegend laag; veel inwoners hebben slechts basisonderwijs of lager afgerond (31% vs. 23% in Haarlem). Er is in Delftwijk een verhoogd risico op laaggeletterdheid. Professionals zien hierom risico's op het gebied van veilig en gezond leven en opgroeien en een tekort aan draagkracht die nodig is om problemen met elkaar op te kunnen vangen. Dit beïnvloedt het sociale leven, verhoogt stress en verlaagt de zelfredzaamheid van jeugd en gezinnen.

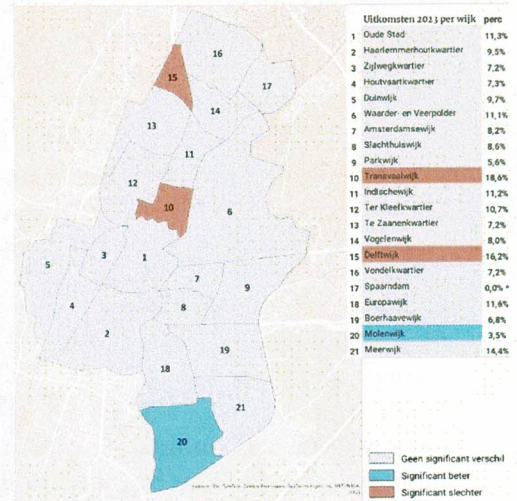
5. Veiligheid en criminaliteit en overlast

Er is een verschil tussen de ervaren of geënquêteerde overlast- en veiligheidscijfers enerzijds en de meldingen zoals die geregistreerd zijn door politie en gemeente anderzijds. Het is onduidelijk wat dit heeft veroorzaakt en of dit afwijkt van het Haarlems gemiddelde. Maar professionals vermoeden dat sommige bewoners het moeilijk vinden meldingen te doen en geven aan soms signalen van meldingsmoeheid, lage meldingsbereidheid, meldingsangst of zelfs wantrouwen in instanties te zien.

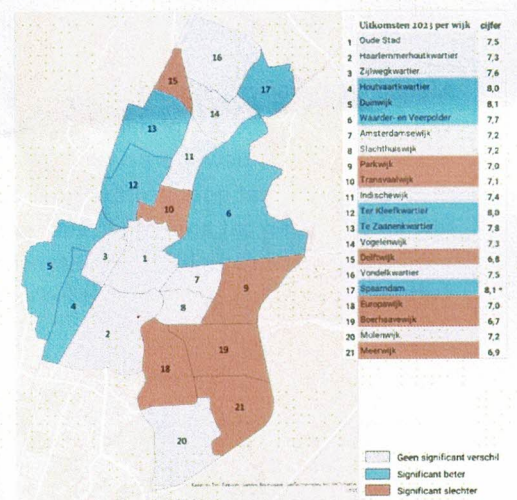
5.1 Ervaren overlast en onveiligheid.

Van alle Haarlemse wijken wordt er volgens eigen zeggen door inwoners in Delftwijk het meest sociale overlast ondervonden van rondhangende jongeren (20% ervaart zelf veel overlast). Ook de ervaren sociale overlast door drugsgebruik (top 4 in Haarlem), drugshandel (top 3 in Haarlem), verwarde personen (top 4 in Haarlem), dronken mensen op straat (top 3 in Haarlem) en overlast van buurtbewoners (top 6 in Haarlem) scoren hier hoog. En van heel Haarlem geven inwoners van Delftwijk het vaakst aan de laatste 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van mishandeling (6% vs. 1% in Haarlem). Na Transvaal en de Oude Stad heeft Delftwijk, volgens opgaaf van inwoners, het grootste percentage slachtoffers van geweldsdelicten en na Transvaal heeft Delftwijk volgens eigen zeggen ook het hoogst aantal slachtoffers van vandalismedelicten (vernieling) (16,2% vs. 10% in Haarlem). Bewoners beoordelen de veiligheid van de woonomgeving dan ook met het een-na-laagste rapportcijfer van Haarlem. Het percentage Haarlemse bewoners dat zich 'weleens onveilig' voelt is in Delftwijk het twee-na-hoogst en men denkt ook vaker dat er veel criminaliteit is. Er wordt in Delftwijk dan ook het vaakst luiken en rolluiken (17% vs. 9% in Haarlem) geplaatst van heel Haarlem. En na Boerhaavewijk wordt er in Delftwijk het vaakst camerabewaking (25% vs. 16%) gemonteerd als preventieve maatregel. Daarnaast geven minder bewoners aan dat er een WhatsApp buurtpreventie in de wijk aanwezig is (14% vs. 28% in Haarlem) en meldt men zich hier ook minder vaak voor aan (4% vs. 18% in Haarlem). De door bewoners ervaren overlast en onveiligheid lijkt hier dus hoog.

Figuur 5.10 – Totaal slachtofferschap vandalismedelicten per wijk

Figuur 4.9 – Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

5.2 Geregistreeerde overlast- en veiligheidscijfers

Op slechts enkele punten wijkt het door de politie en gemeente geregistreeerde veiligheidsbeeld in Delftwijk af. Winkeldiefstal is hier twee keer zo hoog als het Haarlems gemiddelde en ook scoort 'overlast en vandalisme' hoog. Toename van het aantal woonoverlast-dossiers is voor Veiligheid en Handhaving aanleiding om in Delftwijk extra te investeren op woonoverlast. En op het Marsmanplein wordt binnen het SVO (samenwerkingsverband veilig ondernemen) aandacht besteed aan jeugdoverlast, rijdend verkeer en parkeeroverlast. Maar behalve winkeldiefstal, woonoverlast en vandalisme wijken volgens de gemeente- en politieregistraties de veiligheids- en criminaliteitscijfers in Delftwijk juist niet veel af van het Haarlems gemiddelde. Er lijkt dus een opvallend verschil te zijn in de ervaren en de geregistreeerde onveiligheid en criminaliteit.

6. Jeugd

Professionals geven aan dat er momenteel een groot aantal 12-plussers in Delftwijk opgroeit in uitdagende sociaal economische omstandigheden. De situatie waarin deze groep zich bevindt is de laatste jaren verslechterd en bereikt volgens hen momenteel een dieptepunt. Er zijn veel signalen over de onbekendheid en onzichtbaarheid van jongerenwerk. In de afgelopen drie jaar is het aanbod van het jongerenwerk aan de doelgroep 12-18 jaar teruggebracht tot een focus op kinderen tienerwerk en ad hoc activiteiten. In 2024 is er door Buurts een begin gemaakt met het aanbieden van activiteiten voor 12-minners. Waar jongeren voorheen terecht konden in het jongerencentrum is dat nu een centrum voor de buurt geworden, zonder focus op jongeren. Jongeren hebben volgens hen beperkt rolmodellen en er is met hen weinig verbinding door instanties. Buurts verzorgt in Delftwijk weinig opvoedondersteuningstrajecten. Het contact met jeugd en ouders, een voorwaarde voor interventies, is de laatste jaren verloren, zo stellen de professionals. Ook is er behoefte aan stimulerende activiteiten voor de ontwikkeling van jongeren. Ouders, buurtbewoners, professionals en jongeren geven aan dat er een gebrek is aan plekken in de openbare ruimte waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en dat 'er niets te doen is' voor de 12-plussers. Ze missen

vrijtijdsvoorzieningen waar jongeren talenten kunnen ontwikkelen, elkaar ontmoeten en zichzelf kunnen ontplooiën. Professionals vermoeden een risico dat een grote groep jongeren zal 'afhaken' of 'afglijden' als deze sociale en fysieke interventies blijven ontbreken.

Op het gebied van jeugdoverlast komt de ervaren situatie wél overeen met de door de politie en gemeente geregistreeerde situatie. Zowel de cijfers als de bewoners geven aan dat er sprake is van overlast en onveiligheid vanwege

Jeugdoverlast: jan. 2021 t/m aug. 2024

wangedrag, intimidatie, vandalisme en criminaliteit. Hangjongeren zorgen voor gevoelens van onveiligheid. Ook worden ze vaak door bewoners of professionals weggestuurd uit de openbare ruimte. En waar in de rest van Haarlem het aantal gemeentemeldingen van vandalisme door jeugd of hangjongeren gelijk blijft of daalt, laat in stadsdeel Noord dit aantal meldingen bijna een verdubbeling zien. Ook het aantal politiemeldingen ‘E35 – Melding overlast jeugd’ is in Noord bijna twee keer zo hoog als in de andere stadsdelen van Haarlem. Het gemeentelijk actieprogramma Veiligheid en Handhaving ziet aanleiding om via het SVO in Delftwijk extra te investeren op de aanpak jeugdoverlast op het Marsmanplein.

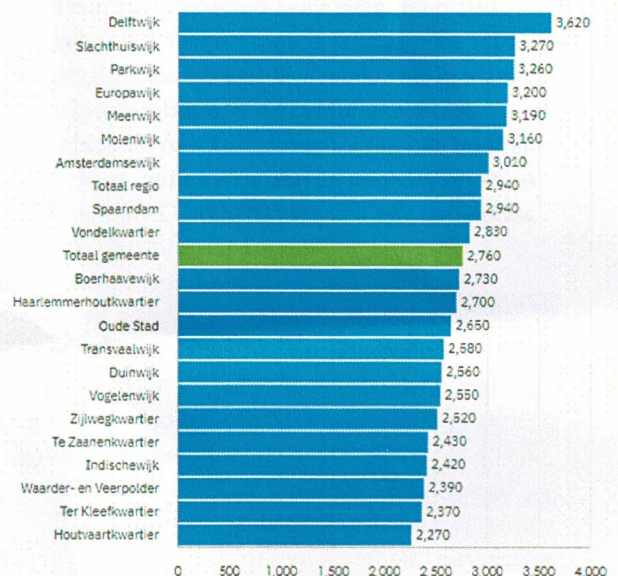
7. Gezondheid en sociale voorzieningen

De wijk heeft relatief veel meldingen van verwarde personen en een hoog percentage bewoners met psychiatrische problemen. De wijk scoort hoog op licht verstandelijke beperking (11,3% tegenover 6,1% in Haarlem). Er zijn relatief veel locaties voor verstandelijk gehandicapten. Er wordt een toename van het aantal mensen met dementie in de wijk verwacht. Er is een aanzienlijk aantal bewoners in Delftwijk dat kampt met gezondheidsproblemen. Angst- en stemmingsstoornissen komen vaker voor dan in de rest van Haarlem. Delftwijk heeft het drie-na-hoogste percentage cliënten met een voorziening in het sociaal domein (Jeugdwet, Participatiewet en WMO). En de wijk scoort verreweg het hoogst op de in het kader van de zorgverzekeringswet gemaakte kosten per inwoner. In de Schrijversbuurt zijn die kosten met €4.510 per inwoner het hoogst, de

Rivierenbuurt scoort juist onder het Haarlems gemiddelde. Het percentage 18-plussers dat minstens één keer per week aan sport doet was in 2022 het twee-na-laagst van Haarlem. Slechts de helft van de bewoners beweegt er voldoende (50% vs. 64% in Haarlem). Daarnaast hebben veel van de volwassenen ernstig overgewicht (25% vs. 19% in Haarlem) en wordt er veel gerookt in Delftwijk. Daarmee is naast de levenskwaliteit ook de levensverwachting van deze inwoners laag. Professionals zien een groeiende behoefte aan ondersteuning op het gebied van opvoeding, informatie en fysieke activiteiten.

De wijk scoort slecht op zelfredzaamheid. Er zijn veel langdurige ondersteuningsvragen en er zijn relatief veel mensen met multiproblematiek die gebruik maken van meerdere voorzieningen tegelijkertijd. Ondersteuning door Buurts wordt vooral geboden op de thema's Financiën, Praktisch functioneren, Psychisch functioneren en Sociaal functioneren. Dat zien we met name in de van Schendelbuurt en de Schrijversbuurt, waar tegelijkertijd ook het aantal overlastmeldingen het hoogst is. De druk op het Wijkteam van Buurts neemt in Delftwijk toe omdat veel ondersteuningsvragen een lange adem hebben en intensief zijn.

Kosten per inwoner Zorgverzekeringswet in de wijken in de gemeente in 2023, Alle leeftijden

8. Buurt en uitstraling

Men is in Delftwijk positief over de bereikbaarheid en de kwaliteit van de sociale voorzieningen, het winkelcentrum Marsmanplein, het openbaar vervoer en de nabijheid van sportvelden. Ook wordt het groen van het Schoterbos en sommige binnentuinen gewaardeerd. Echter wordt er ook overlast ervaren door parkeerproblemen, geluidsoverlast en stankoverlast. De leefbaarheidsscores in de wijk zijn laag. Een deel van de bewoners vindt de wijk vuil, druk, lelijk of gevaarlijk ingericht. Men klaagt over hondenpoep, afval en verloedering. Ook is er sprake van water- en ongedierte-overlast. Verbetering van de openbare ruimte zou bij kunnen dragen aan de uitstraling, het thuisgevoel en zou meer kunnen worden ingezet om de participatie en het bewegen te bevorderen.

9. Bronnen

Dit profiel van Delftwijk is opgesteld als basis voor de wijkaanpak Delftwijk. Voor de totstandkoming van dit profiel is in de maanden juli en augustus van 2024 informatie verzameld door professionals van de corporaties (Elan, Ymere en Pré Wonen), de politie, Buurts en de gemeente. Deze informatie bestond uit data uit de registratiesystemen en analyses van de informatieorganisaties van genoemde organisaties, 122 aan-de-deur-gesprekken met inwoners (2023), 235 ingevulde enquêtes (wijkenmonitor 2024) onder inwoners, de ervaringen van professionals, de ervaringen van cliënten of bewoners en openbare bronnen of analyserapporten. Deze informatie is in samenhang en gezamenlijk geduid. Geraadpleegde bronnen:

Gesprekken met professionals

Cijfers uit de registratiesystemen van corporaties, Gemeente Haarlem, Politie en Buurts
Ipsos Veiligheidsmonitor gemeente Haarlem 2023, september 2024

Databank: Overlastmonitor jeugd gemeente Haarlem

Probiblio, laaggeletterdheid in Haarlem, 2022

Factsheet Wonen in Haarlem 2023, Wonen in de Metropoolregio Amsterdam WIMRA

Wijkmonitor Haarlem, Rapportage Delftwijk, DIA, augustus 2024

Inwonerspeiling Haarlem, DIA, 2023

Evaluatie minimabeleid, KWIZ en Gemeente Haarlem, juni 2024

Gemeentezorgspiegel, Vektis

<https://haarlem.incijfers.nl>

<https://allecijfers.nl>

<https://www.waarstaatjegemeente.nl>

<https://nh.woonzorgwijzer.nl>

<https://www.leefbaarometer.nl>

<https://www.kenniscentrumlvb.nl>

<https://dashboards.cbs.nl>

<https://wijkpaspoort.vng.nl>

<https://buurtatlas.vzinfo.nl>

<https://cbs.nl/statline>

121 aan-de-deur-gesprekken met bewoners (2023)

235 ingevulde enquêtes (wijkenmonitor 2024) onder bewoners

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem
6 november 2024

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl